

zondag 18 september · 16.00 - 17.00 uur · Bonnefantenmuseum · rondleiding

zondag 18 september · 17.15 - 17.45 uur · Bonnefantenmuseum · concert

Rondleiding ‘Extended Drawing’

**Sol LeWitt, Robert Mangold,
Bruce Nauman, Richard Serra**

18.09.2011 - 15.01.2012

Tweede verdieping

Ter gelegenheid van Musica Sacra Maastricht verzorgt Guido Goossens, cultuurfilosoof en docent Cultuurwetenschappen aan de Universiteit Maastricht, een rondleiding langs de expositie *Extended Drawing*.

Extended Drawing

De expositie *Extended Drawing* richt zich op een specifiek facet van het werk van de Amerikaanse kunstenaars Sol LeWitt, Robert Mangold, Bruce Nauman en Richard Serra. Getoond worden die werken waarin lijn en tekening over hun oorspronkelijke grenzen worden getild.

Sol LeWitt, Robert Mangold, Bruce Nauman en Richard Serra behoren inmiddels tot de ‘klassieke’ generatie die vanaf midden jaren zestig de Amerikaanse kunst richting heeft gegeven. Hun affiniteit met Minimal en Concept is duidelijk zichtbaar. De vier staan model voor nieuwe opties in de tekenkunst en exploreren de mogelijkheden die de architectonische dan wel de publieke ruimte bieden. De tekeningen draaien niet meer om een persoonlijk handschrift, maar gaan een specifieke verhouding aan met de muur (LeWitt), het schilderij (Mangold), de sculptuur (Serra) en de publieke ruimte (Nauman).

Het anonimiseren van de lijn

Hierbij wordt neutraliteit beoogd en is de kunst teruggebracht tot een instrument, dat ingezet wordt voor een ‘mechanische’ uitvoering. Dit biedt de mogelijkheid een teveel aan expressiviteit uit te sluiten. Sol LeWitt gaat hierin het verst. Het feit dat hij ervoor koos zijn werk door assistenten te laten uitvoeren (weliswaar volgens strikte richtlijnen), spreekt boekdelen. Dat Richard Serra zich beperkt tot het diepste mogelijke zwart (een combinatie van hars en teer), zonder nuances, evenzeer. Ook de dikke, haast ongevoelige lijnen van Robert Mangold kunnen niet als een groot expressief gebaar worden beschouwd. Mangold zet de lijn in om een disbalans te creëren, die zich achter de ogenschijnlijk onbewogen harmonie van cirkels of ovalen schuilhoudt. De omgang met omtrek en contour bij Bruce Nauman is neutraal en lijkt mechanisch, zelfs wanneer ze zich in aantrekkelijk gekleurd neon manifesteert. Het aan- en uitknippen van de neonbuizen gaat

volgens een mathematisch vastgelegde frequentie. De betekenis van de kleuren ligt vast en bepaalt de volgorde.

De tentoonstelling beslaat de hele tweede verdieping van het Bonnefantenmuseum. Zodoende krijgt elke kunstenaar volop de ruimte en kan er een veertigtal grote werken getoond worden, die een aspect in hun werk naar voren brengt, dat nog niet eerder zo uitgebreid aan bod is gekomen. De werken in *Extended Drawing* zijn bruiklenen uit gerenommeerde particuliere en publieke collecties.

Sol LeWitt, Robert Mangold, Bruce Nauman en Richard Serra zijn van groot belang voor de collectie van het Bonnefantenmuseum, waarin ieder reeds vanaf 1987 met meerdere werken vertegenwoordigd is.

Publicatie

Extended Drawing wordt begeleid door een publicatie die verkrijgbaar is in de Museum Shop van het Bonnefantenmuseum.

bron: www.bonnefanten.nl

17.15 - 17.45 uur

The So-Called Laws of Nature

**Tim Verstegen, Sandra de Jong,
Eric Gherardi en Stan Beckers · slagwerk
(studenten Conservatorium Maastricht)**

David Lang 1957

The So-Called Laws of Nature (2002)

- part I
 - part II
 - part III
-

In dit werk voor vier slagwerkers onderzoekt de Amerikaanse componist David Lang de betekenis van verschillende processen en formules die aan muziekten grondslag liggen. Leiden deze muzikale getallen en proporties tot een zekere structuur, vorm en context, of zijn ze zelf een incidentele afgeleide van dieper liggende, mysterieuze processen en wetmatigheden? Met de titel verwijst David Lang naar de filosoof Wittgenstein en de illusie van de natuurwetten als verklaring van de natuurlijke fenomenen.

David Lang licht het werk als volgt toe: 'Ik ging naar de universiteit voor een wetenschappelijke studie. Er werd van mij verwacht dat ik arts zou worden, of op z'n minst medisch onderzoeker. Veel van mijn studentenjaren bracht ik door met het studeren van wiskunde, scheikunde en natuurkunde. Ik trok op met toekomstige wetenschappers, ging naar hun feesten, deelde hun appartementen en beluisterde hun gesprekken. Ik herinner mij een bepaalde verhitte discussie over een citaat van Wittgenstein: 'Aan de basis van de gehele moderne visie op de wereld ligt de illusie dat de zogenoemde wetten der natuur de verklaring zijn voor natuurlijke fenomenen.' Dit citaat knaagde aan ons, toekomstige wetenschappers, omdat het impliceert dat wetenschap het universum niet kan verklaren, maar slechts vage beschrijvingen kan geven van dat wat geobserveerd wordt. In de loop der jaren kreeg ik de indruk dat dit kon worden geherformuleerd als een muzikaal probleem.

Omdat muziek is opgebouwd uit proporties en getallen, formules en patronen, vraag ik mij altijd af wat deze getallen eigenlijk betekenen. Genereren de getallen zelf een zekere structuur, terwijl ze de context, de betekenis en de vorm creëren, of zijn ze slechts het toevallige bijproduct van andere, diepere, mysterieuzere processen? Mijn compositie *The So-Called Laws of Nature* probeert de 'betekenis' van verschillende processen en formules te onderzoeken.

De afzonderlijke delen zijn schijnbaar identiek: de slagwerkers spelen voortdurend dezelfde patronen in gelijke ritmes en op vrijwel identieke instrumenten. Veel van deze instrumenten dienen de musici zelf te maken. Sommige patronen tussen de spelers zijn in de tijd verschoven en andere worden gespeeld op instrumenten die niet geheel gebouwd lijken op de klank die ze moeten voortbrengen. Ontstaat de muziek dankzij of ondanks de patronen? Ik ben er zeker van dat ik een wetenschap nooit dichter zal benaderen dan met dit stuk, al weet ik niet welke wetenschap.'

The So-Called Laws of Nature wordt ook uitgevoerd op

- donderdag 15 september · 20.00 - 21.15 uur
Theater aan het Vrijthof
Presentatie door studenten van de Maastrichtse kunstopleidingen, als onderdeel van de Festivalprelude.
- zaterdag 17 september · 13.30 - 14.00 uur
Theater aan het Vrijthof, Bovenzaal

David Lang © Peter Serling

MUSICA SACRA MAASTRICHT IS EEN COPRODUCTIE VAN Stichting Musica Sacra Maastricht, Theater aan het Vrijthof Maastricht en KRO Radio4

- **FESTIVALDIRECTIE** Jacques Giesen en Hugo Haeghens
- **BESTUUR** Jean Jacobs, Eddy Klomp en Bas Huijser
- **PROGRAMMACOMMISSIE** Jacques Giesen, Hugo Haeghens, Stijn Boeve, Fons Dejong (Theater aan het Vrijthof), Russell Postema, Sylvester Beelaert (KRO) en Jos Leussink (hors catégorie)
- **PROJECTLEIDING EN FONDSWerving** Stijn Boeve
- **MARKETING EN PUBLICITEIT** Edmée Janssen
- **PRODUCTIE** Peter Noten
- **UITBALIE** Hanneke Roymans
- **TECHNIEK** Peter Vanhex
- **FACILITAIR** Roel Schoenmaeckers en Claire Dullens
- **FINANCIËN** Jos Spauwen en Joyce Paquay
- **REDACTIE** Philip Leussink (vormgeving) en Jacinta Wetzer
- **BASISONTWERP** Dorine Verharen bNO

Stichting Musica Sacra Maastricht
Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht
info@musicasacramaastricht • www.musicasacramaastricht.nl

- **MET DANK AAN** Fonds Podiumkunsten, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Theater aan het Vrijthof, KRO Radio4, Prins Bernhard Cultuurfonds, VSBfonds, Fonds voor Cultuurparticipatie, Stichting Elisabeth Strouven, Maastricht VIA 2018, RKK, Stichting Kanunnik Salden Nieuwenhof, de Vrienden van Musica Sacra Maastricht, Limburgs Festival Platform, Zuiderlucht, RTV Maastricht, VVV Maastricht en Cultuurzomer, L1 Radio en Televisie en Dagblad De Limburger (Media Groep Limburg) voor de financiële en promotionele ondersteuning.
- **SAMENWERKINGSPARTNERS** Lumière Cinema Maastricht, Selexyz Dominicanen, Conservatorium Maastricht, Academie Beeldende Kunsten Maastricht, Toneelacademie Maastricht, Tout Maastricht, Maastricht VIA 2018, Opera Zuid, Limburgs Symfonie Orkest, Intro in situ, Bonnefantenmuseum, Studium Chorale, RKK, Dr. Fons Kurris, Ds. Joen Drost, Dom Adrianus Lenglet, RTV Maastricht, alle deelnemende muzikanten (Participatieproject 'In C') en locaties.

STEUN HET FESTIVAL

Voor een bijdrage vanaf € 30 geniet u als Vriend van Musica Sacra Maastricht vele voordelen. Zie www.musicasacramaastricht.nl voor meer informatie en aanmelding.

theater
aan het vrijthof

KRO

RKK

RADIO
4

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

provincie limburg

L1 TV FM TXT.NL

Limburgs
festival
platform

STICHTING ELISABETH STROUVEN

zuiderlucht
cultureel maandblad

Gemeente Maastricht

STU MAASTRICHT

FONDS VOOR
CULTUUR
PARTICIPATIE

VSBfonds

Prins Bernhard
Cultuurfonds

De Limburger
Limburgs Dagblad

maastricht:
STER ONDER DE STEDEN

STICHTING
Kamink
Museum
Vrijthof

MAASTRICHT
VIA2018